

O KOLORU

i bojama u fajlovima
za štampu

CRVENO d.o.o.

Uzun Mirkova bb, Valjevo • +381 14 228 808

menadzment@crveno.rs

KOLORNI PROFILI

CMYK

CMYK predstavlja Cyan-Magenta-Yellow-Black, i predstavlja osnovni profil koji se koristi za štampu bilo digitalno bilo analogno.

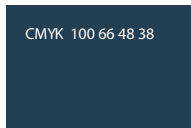

ZA

Primer

CMYK 100 66 48 38

RGB

RGB predstavlja Red-Green-Blue i to je kolorna shema koja se koristi na elektronskim ekranima. Softver za uređivanje fotografija često podrazumevano postavlja RGB boju jer nudi najširi spektar boja.

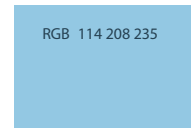

Za

Primer

RGB 114 208 235

Pantone

Pantone je standardizovani sistem podudaranja boja, koristi Pantone sistem numerisanja za identifikaciju boja.

Pantone boje se obično označavaju kao PMS boje (što je skraćenica za Pantone Matching Sistem) ili „spot boje“.

Primer

PANTONE 300 C

PANTONE boje* - PREPORUKE

Kada započinjete projekat, dobro je izabrati Pantone boju koja najviše odgovara bojama brenda Vaše kompanije.

Korišćenje Pantone boja garantuje konzistentno podudaranje boja, jer može biti teško reprodukovati određene nijanse u nekom drugom sistemu boja.

Pantone Formula Vodič - PANTONE Formula Guide

Pantone nudi veliki broj vodiča za formule boja i knjige uzoraka koje prikazuju PMS boje, koje dizajnerima preporučujemo da nabave.

Premazni vs. Nepremazni materijal Coated vs. Uncoated

Gore navedeni vodiči uključuju i izgled uzoraka na premaznom materijalu i uzoraka na materijalu bez premaza, što će pomoći da identifikujete na koji će način boja izgledati na premaznom (sjajnom ili coated) materijalu ili na nepremaznom (mat ili uncoated) materijalu.

Zašto Pantone?

CMYK procesne boje odgovaraju samo oko 55% PMS bojama.

Ako je tačno podudaranje boja ključno, važno je koristiti Pantone boje.

Kada koristite Pantone boje, obavezno koristite njihov broj iz vodiča:

Ispravno: PANTONE 300 C   Pogresno: CMYK 100 62 7 0

Kolorna ograničenja

Crveno d.o.o. može dostići do 98% raspona boja koja je moguće odštampati, međutim prave neonske i pastelne boje su izvan opsega boja koje mi dobijamo u štampi.

Preporuka za štampu

Kada započinjete projekat, potražite Pantone boju koja najviše odgovara bojama brenda Vaše kompanije.

Međutim ukoliko ne planirate velike do ogromne tiraže poželjno je, i mi to preporučujemo, da uvek navedete alternativu u CMYK kolornom modu pridržavajući se preporuka Pantone Formula Guide.

Definitivan izgled boje najbolje je izabrati posle odštampanog probnog uzorka.

* Pantone - izvor Wikipedia

Pantone LLC (poznatije kao PANTONE) je kompanija sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Karlstatu, Nju Džersi. Kompanija je najpoznatija po svom Pantone Matching Sistem-u (PMS), zaštićenom "color space" koji se koristi u raznim industrijama, posebno grafičkom dizajnu, modnom dizajnu, dizajnu proizvoda, štampanju i proizvodnji, pomažući upravljanju bojom od dizajna do proizvodnje, u fizičkom i elektronskom formatu, na premaznim i nepremaznim materijalima, pamuku, plastici itd.

Primarni proizvodi kompanije su Pantone vodiči, koji se sastoje od velikog broja malih (približno 15x5 cm) tankih kartonskih listova, odštampanih na jednoj strani sa nizom povezanih uzoraka boja, a zatim uvezanih u mali "fan deck". Na primer, određena „stranica“ može da sadrži više žutih boja različitih nijansi.

Ideja koja stoji iza PMS-a je da se dizajnerima omogući da "boje odgovaraju" određenim bojama kada dizajn uđe u fazu proizvodnje, bez obzira na opremu koja se koristi za proizvodnju boje. Ovaj sistem su široko usvojili grafički dizajneri i kuće za reprodukciju i štamparije. Pantone preporučuje da se PMS vodiči za boje kupuju svake godine, jer njihova mastila vremenom postaju žučkasta. Odstupanja u boji se takođe javljaju u okviru izdanja na osnovu papira koji se koristi (premazni, mat ili nepremazni), dok se varijacija boja među izdanjima javlja kada postoje promene specifičnih zaliha papira na kojima je odštampan vodič.

Pantone Color Matching Sistem je u velikoj meri standardizovani sistem reprodukcije boja i od 2019. ima 2161 boju. Standardizacijom boja, različiti proizvođači na različitim lokacijama mogu se pozvati na Pantone sistem kako bi bili sigurni da se boje podudaraju bez direktnog kontakta jedna sa drugom.

Jedna takva upotreba je standardizacija boja u CMYK procesu. CMYK proces je metoda štampanja boja korišćenjem četiri mastila — cijan, magenta, žuta i crna. Većina štampanog materijala u svetu se proizvodi korišćenjem CMYK procesa, a postoji i poseban podskup Pantone boja koje se mogu reprodukovati pomoću CMYK-a. One boje koje je moguće simulirati kroz CMYK proces su označene kao takve u Pantone vodičima. Međutim, oko 30% od 1114 spot boja Pantone sistema ne može se simulirati pomoću CMYK-a, već sa 13 osnovnih pigmentata (14 uključujući crnu, definisanih u Pantone vodiču, pomešanih u određenim količinama) koje se nazivaju Pantone osnovne boje.

Pantone sistem je takođe kasnije omogućio proizvodnju mnogih specijalnih boja, kao što su metalik, fluorescentne (neonske) i pastele. Pantone boje su opisane njihovim dodeljenim brojem (obično se nazivaju, na primer, "PMS 130" ili PANTONE 130C ili PANTONE 130U u zavisnosti da li su za premazne (Coated ili C) papire ili za nepremazne (Uncoated ili U) papire. PMS boje se skoro uvek koriste u brendiranju i čak su našle svoj put u državnim zakonima i vojnim standardima (za opis boja zastava i pečata).

Pantone boje su opisane njihovim dodeljenim brojem (obično se nazivaju, na primer, "PMS 130" ili PANTONE 130C ili PANTONE 130U u zavisnosti da li su za premazne (Coated ili C) papire ili za nepremazne (Uncoated ili U) papire. PMS boje se skoro uvek koriste u brendiranju i čak su našle svoj put u državnim zakonima i vojnim standardima (za opis boja zastava i pečata).

Pantone tvrdi da su njihove liste brojeva boja i vrednosti pigmenta intelektualno vlasništvo Pantone-a i da slobodno korišćenje liste nije dozvoljeno. Ovo se često smatra razlogom zašto Pantone boje ne mogu biti podržane u softveru otvorenog koda i ne nalaze se često u jeftinom vlasničkom softveru.

PRIPREMA DIZAJN FAJLOVA

Adobe Illustrator

Kada postavljate nov fajl dizajna u Illustratoru, ekran „New Document“ će imati polje sa oznakom „Color Mode“. Uverite se da je u ovom padajućem meniju izabran CMYK.

Adobe Photoshop

Kada postavljate nov fajl dizajna u Photoshop-u, ekran „New Document“ će imati polje sa oznakom „Color Mode“. Uverite se da je u ovom padajućem meniju izabran CMYK.

Adobe InDesign

InDesign će podrazumevano koristiti CMYK kada izaberete „Print“ kao „Intent“ za dokument „preset“.

Napomena: InDesign ne ugrađuje slike u vašu datoteku, već ih povezuje. To znači da ako je vaša datoteka podešena u CMYK modu, povezana slika(e) se neće automatski pretvoriti u CMYK. Moraćete ili da prethodno konvertujete slike u CMYK ili da ih konvertujete u CMYK kada izvezete dokument kao PDF.

Za sve programe. Nakon što odaberete **File > Save as...** PDF pojaviće se prozor unapred podešenog PDF-a. Izaberite karticu „Output“ promenite polje „Color Conversion“ u „Convert to Destination“. Uverite se da u polju „Destination“ piše „Coated Fogra 39 (ISO 12647-2: 2004)“. Ovo je još jedan način da se kaže „pretvori fajl u CMYK mod“. Zatim jednostavno kliknite na „Save“.

CRVENO d.o.o.

Uzun Mirkova bb, Valjevo • +381 14 228 808

menadzment@crveno.rs